

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce **Ing. M. M.**, zastoupeného JUDr. Josefem Klofáčem, advokátem se sídlem Česká Lípa, Sokolská 270/8, proti žalovanému **Krajskému úřadu Libereckého kraje**, se sídlem Liberec, U Jezu 642, za účasti **Obce Stružnice**, se sídlem Stružnice 188, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 19. 7. 2023, č. j. 59 A 20/2023 - 34,

t a k t o :

Návrh žalobce na vydání předběžného opatření ze dne 4. 8. 2023 (doplněného dne 5. 9. 2023), jímž se *„nařizuje obci Stružnice paní starostce Habartové, aby se do pravomocného rozhodnutí zdržela jakýchkoliv kroků a podnětů k odstranění ohraničení mého soukromého pozemku parc. č. XA v k. ú. Stružnice a instruovala řidiče vozidel, aby při průjezdu do areálu obce jeli s co největší opatrností, aby nepoškodili dům č.p. X v mém majetku“*, **s e z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci ze dne 19. 7. 2023, č. j. 59 A 20/2023 - 34, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2023, č. j. OSH 3/2023 KULK 6864/22023/280.9 Fr. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Česká Lípa ze dne 13. 12. 2022, č. j. MUCL/21932/2022/OD/AB, kterým bylo žalobci nařízeno, aby do tří dnů od oznámení rozhodnutí zajistil odstranění pevné překážky na pozemcích parc. č. XA a XB v katastrálním území Stružnice (veškeré dále uvedené pozemky se nachází v tomto katastrálním území - pozn. NSS), tvořené ztraceným bedněním spojeným červenobílou páskou, z průjezdního profilu účelové komunikace na pozemcích parc. č. XC, XD a XB, a aby se nadále zdržel jakékoli činnosti, která by znemožnila obecné užívání této účelové komunikace, tedy aby zůstala zachována obslužnost pozemků parc. č. XE a XF.

[2] Společně s podáním kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud vydal předběžné opatření. Jelikož byl návrh předběžného opatření obsažený v kasační stížnosti neurčitě formulován a nebylo z něj zřejmé, jaká povinnost má být uložena, komu

a co má být obsahem této povinnosti, Nejvyšší správní soud v souladu s § 37 odst. 5 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) vyzval stěžovatele usnesením ze dne 30. 8. 2023, č. j. 3 As 185/2023 - 18, aby návrh na vydání předběžného opatření doplnil, tj. přesně formuloval povinnost, která má být předběžným opatřením uložena, konkretizoval obsah stanovené povinnosti a určil osobu, které má být uložena. Stěžovatel svůj návrh doplnil podáním doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 5. 9. 2023.

[3] Ve svém doplnění stěžovatel svůj návrh zdůvodnil obavou z ohrožení života a zdraví, které by hrozilo v případě odstranění předmětné překážky, jelikož účelová komunikace vede i přes pozemek parc. č. XA, na němž se nachází dům č.p. X ve vlastnictví stěžovatele; existuje proto riziko, že by projíždějící vozidla mohla zajet nebezpečně blízko ke zdi domu, potažmo až do domu. Stěžovatel proto na pozemcích parc. č. XA a XB umístil překážku, a to ze dvou důvodů. Ad 1) aby mohl plně užívat vlastní pozemek parc. č. XA, neboť na něm parkují cizí osoby, zejména hosté nedaleké restaurace a rodiče dětí, jež navštěvují sousední školku; tyto osoby také často z důvodu neorganizovaného parkování brání stěžovateli vyjet z garáže. V této souvislosti stěžovatel polemizoval s tím, zda zaparkovaný automobil nepředstavuje stejnou překážku, jako jím vytvořené ohraničení ze ztraceného bednění a pásky, které má povinnost odstranit. Důvodem ad 2) je již výše nastíněná obava z ohrožení života a zdraví. Žalovaný sice deklaroval, že se na pozemku parc. č. XA nachází účelová komunikace, ale nikdy neupřesnil, kde přesně se tato komunikace nachází, respektive, zda by postačovalo přesunout překážku na jiné místo, či je třeba ji kompletně odstranit. V případě odstranění překážky hrozí vážná újma, a to ohrožení života a zdraví stěžovatele a jeho osob blízkých při vcházení a vycházení do domu a garáže, jelikož projíždějící automobily budou jezdit nebezpečnou rychlostí v těsné blízkosti od vrat a dveří jeho domu č.p. X. Rovněž hrozí porušení statiky domu. Již v minulosti došlo k poškození částí domu (okapu) neznámým vozidlem. Předmětná lokace je obsluhována bez problému po pozemku parc. č. XE a XC, a proto dle stěžovatele není třeba bránit ohraničení pozemku parc. č. XA.

[4] Žalovaný ve vyjádření k předmětnému návrhu uvedl, že se žalované rozhodnutí týká pouze odstranění pevné překážky, nikoli deklarace veřejně přístupné účelové komunikace. Tato komunikace byla shledána veřejně přístupnou v rámci předchozího rozhodnutí Městského úřadu Česká Lípa o odstranění pevné překážky dle § 29 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ze dne 5. 11. 2021, č. j. MUCL/5698/2021, které bylo následně potvrzeno v odvolacím řízení žalovaným; proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nebrojil žalobou. Jelikož bylo deklarováno, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci užívanou také službami obce Stružnice, je žádoucí zachovat průjezdní profil této komunikace. Žalovaný proto navrhl, aby návrh na vydání předběžného opatření byl zamítnut.

[5] Podle § 38 odst. 1 s. ř. s. platí, že *byl-li podán návrh na zahájení řízení a je potřeba zatímne upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu, může usnesením soud na návrh předběžným opatřením účastníkům uložit něco vykonat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Ze stejných důvodů může soud uložit takovou povinnost i třetí osobě, lze-li to po ní spravedlivě žádat.* Pravomoc vydat předběžné opatření má i Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti (viz podrobněji usnesení ze dne 24. 5. 2006, č. j. Na 112/2006-37, č. 910/2006 Sb. NSS).

pokračování

[6] Ze znění zákona je zřejmé, že pro nařízení předběžného opatření musejí být splněny tři základní podmínky, a to (i) podání návrhu na zahájení řízení ve věci samé, (ii) podání návrhu na vydání předběžného opatření a (iii) potřeba zatímne upravit poměry účastníků pro hrozící vážnou újmu. První dvě podmínky stěžovatel splnil, a Nejvyšší správní soud se tak dále zabýval pouze podmínkou třetí, tedy otázkou, zda stěžovateli hrozí vážná újma, pro kterou je třeba zatímne upravit poměry účastníků.

[7] Výkladem pojmu „*vážná újma*“ se Nejvyšší správní soud obecně zabýval v již citovaném usnesení č. j. Na 112/2006-37, podle kterého je tento pojem „*nutno vykládat relativně autonomně a izolovaně od předběžného posuzování (přesněji řečeno odhadování) budoucí úspěšnosti navrhovatele předběžného opatření v řízení ve věci samé. Vážnou újmu je v případě, že předběžným opatřením má být podle návrhu účastníka-soukromé osoby uložena povinnost správnímu orgánu, nutno rozumět zejména takový zásah do právní sféry účastníka (resp. pokyn či donucení s obdobnými důsledky), který – v případě že by byl v řízení ve věci samé shledán sám o sobě nezákonným či shledán součástí nezákonného komplexnějšího postupu správního orgánu – představuje natolik zásadní narušení této jeho sféry, že po účastníkovi nelze spravedlivě požadovat, aby jej, byť dočasně, snášel. Vážnou újmu tedy budou zejména intenzivní zásahy do intimní sféry navrhovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv, zejména těch, která mají povahu práv ústavně zaručených [...]*“. Potřeba zatímni úpravy poměrů účastníků předběžným opatřením nastává „*v těch případech, kde by nenařízením předběžného opatření vznikl prostor pro faktická jednání či právní úkony, jež by vytvořily nezvratný stav*“ (viz též usnesení ze dne 26. 4. 2017, č. j. 6 As 113/2017 - 61, bod 6; ze dne 18. 7. 2018, č. j. 2 Afs 104/2018 - 86, bod 13; ze dne 23. 11. 2020, č. j. 8 Afs 73/2019 - 80, bod 9; a usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. III. ÚS 2974/14).

[8] V posuzovaném případě byla stěžovateli uložena povinnost odstranit pevnou překážku, kterou umístil na veřejně přístupnou účelovou komunikaci na pozemcích parc. č. XC, XD a XB, neboť tato překážka zasahuje do průjezdního profilu. Z napadeného rozsudku krajského soudu je dále zřejmé, že stěžovatel pevnou překážku na komunikaci umístil opakovaně, jelikož mu byla povinnost odstranit překážku uložena podruhé; v přechodném řízení bylo v rámci předběžné otázky deklarováno, že se jedná o veřejně přístupnou účelovou komunikaci. Stěžovatel spatřuje riziko vážné újmy v možném ohrožení své bezpečnosti, jakož i bezpečnosti jemu blízkých osob, pokud bude překážka odstraněna, protože vozidla budou projíždět v těsné blízkosti jeho domu č.p. X. V této souvislosti hrozí také narušení statiky jeho domu.

[9] Nejvyšší správní soud neshledal, že by stěžovateli v případě odstranění pevné překážky hrozila vážná újma, jež by naplňovala výše citované předpoklady vymezené v usnesení č. j. Na 112/2006-37, tedy, že by se jednalo o natolik intenzivní zásah do intimní sféry stěžovatele, do jeho vlastnických práv či do jiných jeho subjektivních práv. Nejvyšší správní soud skutkový stav ověřil na internetové stránce mapy.cz; v režimu „*Panorama*“ je na fotografiích zachycen stav ke dni 3. 7. 2022, z něhož je patrný rozsah stěžovatelem provedeného ohraničení a zbylá průjezdnost komunikace. Rovněž je patrné, že se nejedná o vytíženou komunikaci (jedná se o slepou ulici, která navíc míří pouze k jedné nemovitosti ve vlastnictví Obce Stružnice). Nelze proto předpokládat hustý provoz na dané komunikaci

ani velkou rychlost projíždějících vozidel. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by stěžovatelem nastíněné ohrožení zdraví a života bylo reálné. Na straně druhé kasační soud shledal riziko vzniku vážné újmy právě v umístěném ztraceném bedně, které zasahuje do průjezdního profilu, není označeno reflexními prvky a ani osazeno dopravními značkami, tudíž je pro řidiče neočekávané a je tak způsobitelné způsobit dopravní nehodu (naráz vozidla do ztraceného bedně). V této souvislosti je proto zcela bezpředmětná polemika stěžovatele, zda je z pohledu bezpečnosti silničního provozu rozdíl mezi pevnou překážkou a vozidlem (vozidlo je mnohem větší, není umístěno v nízké výšce, jako předmětné ztracené bedně). Nejvyšší správní soud dále ze soudního spisu ověřil, že stěžovatel v podané žalobě žádným způsobem nenamítal, že by mu po odstranění pevné překážky hrozilo jakékoli nebezpečí, či že by byl omezen ve vstupu či výjezdu ze svého domu a garáže, tyto skutečnosti namítal právě až v kasační stížnosti. Je proto zarážející, že tuto obavu stěžovatel neměl již v řízení před krajským soudem, ale uvedl ji až v kasační stížnosti, respektive v návrhu na předběžné opatření.

[10] K druhému důvodu (nemožnost plně využívat pozemek parc. č. XA) Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovateli bylo uloženo odstranit pouze pevnou překážku, nikoli zakázáno na daném místě parkovat či jinak jej využívat. Nevydáním předběžného opatření tedy nebude stěžovateli zamezeno předmětnou část pozemku využívat pro své potřeby.

[11] Nejvyšší správní soud tedy v projednávané věci neshledal naplnění třetí podmínky, totiž že by stěžovateli hrozila natolik vážná újma, pro kterou by bylo třeba přistoupit k zatímní úpravě poměrů účastníků.

[12] K samotnému znění návrhu předběžného opatření Nejvyšší správní soud dodává, že předběžným opatřením by nebylo možné uložit povinnost, aby starostka obce *instruovala řidiče, aby při průjezdu obcí jeli s co největší opatrností*. Není především zřejmé, jak by mělo být takové instruování v praxi reálně prováděno, nadto povinnost chovat se v silničním provozu ohleduplně vyplývá pro účastníky silničního provozu přímo ze zákona – viz § 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů (zákon o silničním provozu); jedná se proto o zákonnou povinnost.

[13] Nejvyšší správní soud shledal, že podmínky pro vydání předběžného opatření podle § 38 odst. 1 s. ř. s. nebyly dány, a proto mu nezbylo, než tento návrh zamítnout. Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele zamítl.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. října 2023

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu